

ГОЛОВНЕ

ХРОНІКИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

№124, 15–19 грудня 2022

СИТУАЦІЯ НА ФРОНТІ

Російські збройні сили й надалі намагаються [штурмувати](#) на Бахмутському та Авдіївському напрямках, а на Запорізькому, Херсонському, Слобожанському, Куп'янському та Лиманському напрямках тривають артилерійські обстріли. Вони зміцнюють лінію оборони на кордоні Херсонської області, а в Мелітополі Запорізької області повторюють сценарій [відступу](#), до якого вдавалися в Херсоні.

Сили оборони України [готуються](#) до різних сценаріїв розвитку подій у найближчі місяці, та прагнуть стабілізувати ситуацію на сході країни. На думку командувача Об'єднаних сил Збройних Сил України Сергія Наєва, військова загроза з боку [Білорусі](#) поступово зростає, проте Україна вживає [заходів](#) для її зменшення. Британська розвідка [вважає](#), що союзні сили Білорусі та Росії не здатні провести успішний наступ. Міністр оборони України Олексій Резніков [зазначив](#), що ефективність систем протиповітряної оборони України зросла з 50 % на початку повномасштабного вторгнення до 80 % у грудні 2022 року, через це Україна має перевагу в повітрі. Водночас країна досі потребує систем озброєння від союзників, у тому числі найкращих засобів ППО.

Він також припустив, що Росія готується до нового масштабного наступу в лютому, про це може свідчити підготовка мобілізованих та призовників. Про можливість нової атаки на Київ [розповідає](#) і головнокомандувач ЗСУ Валерій Залужний, велике інтерв'ю з ним опубліковано виданням The Economist. Головні тези [публікує](#) Громадське.

За даними Генерального штабу ЗСУ, станом на ранок 20 грудня [втрати](#) російських військовослужбовців перевищили 99 000 осіб.

НОВІ ОБСТРИЛИ З БОКУ РОСІЇ ТА ПОДОЛАННЯ ЇХНІХ НАСЛІДКІВ

16 грудня Росія знову обстріляла територію України за допомогою 76 [ракет](#), уперше для цього застосували стратегічні бомбардувальники Ту-95 із району міста Енгельс (Саратівська область). 60 ракет знищили сили протиповітряної оборони України, а решта вразила об'єкти критичної інфраструктури [Києва](#), а також [Харківської](#), [Дніпропетровської](#), [Київської](#), [Полтавської](#), [Запорізької](#), [Миколаївської](#), [Житомирської](#) та [Кіровоградської](#) областей. У [Кривому Розі](#) (Дніпропетровська область) ракета влучила в будинок, [поранено](#) щонайменше 13 осіб, загинуло щонайменше чотири особи, включно з півторарічною дитиною. Енергосистема України [втратила](#) понад 50% потужності, на всій території країни запроваджено екстрені аварійні відключення світла. Завдяки роботі енергетиків за два дні вдалося [відновити](#) електропостачання для 9 мільйонів мешканців країни.

У ніч проти 19 грудня Росія знову атакувала Київ і область [дронами-камікадзе](#), пошкоджено об'єкти [інфраструктури](#) та приватні будинки. Ситуація в енергосистемі є [складною](#), у десяти областях знову запровадили екстрені [відключення](#) електроенергії. Водночас вдалося відновити електропостачання для 75% деокупованих територій [Харківщини](#).

У країні [діють](#) 5000 «[Пунктів незламності](#)», заплановано збільшити їхню кількість утричі. Попри обстріли, які виводять із ладу електро- та теплопостачання, більшість жителів України має намір зимувати вдома, і лише 7% готуються до переїзду — про це [повідомляє](#) Міжнародна організація з міграції. За її даними, станом на грудень понад 5 мільйонів людей, які були змушені переїхати всередині країни або поїхати за кордон, повернулися додому.

ЄС виділив [грант](#) обсягом 50 мільйонів євро на відновлення української критичної інфраструктури, кошти спрямують на ремонт систем постачання електрики, води та тепла на деокупованій частині Київської області. [Австрія](#) виділить 5 мільйонів євро на закупівлю енергетичного обладнання для України, [Нова Зеландія](#) надає Україні майже 2 мільйони євро на зимову гуманітарну допомогу, а [США](#) надасть обладнання для швидкого відновлення енергооб'єктів, перша партія вже [прибула](#) на територію країни.

ПОНАД 70% ГРОМАДЯН ЄС СХВАЛЮЮТЬ ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ

Європарламент [схвалив](#) пакет допомоги, який передбачає надання Україні 18 мільярдів євро позики протягом 2023 року (майже 1,5 мільярда євро на місяць). 26 держав-членів ЄС погодилися бути гарантами, що дало змогу обійти вето від Угорщини. Допомога надається за умови проведення низки реформ, вона покриватиме основні державні послуги. Позика покликана допомогти зберегти макроекономічну стабільність України та відновити її інфраструктуру.

Також Європейська комісія [надала](#) Україні додаткові 500 мільйонів євро — останній із трьох траншів макрофінансової допомоги з пакета в 5 мільярдів євро, який був схвалений у червні. Її надали у формі пільгових позичок із тривалими термінами погашення, також на знак солідарності з Україною відсотки по ним покриє бюджет ЄС. Кошти [спрямують](#) на фінансування найбільш невідкладних видатків бюджету та

підтримку фінансової стабільності в Україні. У Єврокомісії зазначили, що виплата стала результатом позитивної оцінки виконання Україною заходів структурної політики, зазначених у [Меморандумі](#) про взаєморозуміння від 3 жовтня, які спрямовані на посилення стійкості та економічної стабільності країни, покращення бізнес-клімату, зміцнення верховенства права та управління та забезпечення енергетичної безпеки України. Україна також успішно виконала жорсткі вимоги до звітності.

За [даними](#) опитування, проведеного Європарламентом, понад 70% громадян ЄС схвалюють підтримку України — найвищий показник у Швеції (97%), Фінляндії (95%), Нідерландах (93%), Португалії (92%) та Данії (92%).

ВІЙСЬКОВА ДОПОМОГА

На саміті лідерів ЄС, що відбувся 15 грудня, було ухвалено [рішення](#) наростити військову підтримку України, зокрема передачу засобів протиповітряної оборони та можливостей для розмінування територій.

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак анонсував новий пакет допомоги, до якого входять артилерійські [боєприпаси](#) на суму понад 300 мільйонів доларів.

Парламент [Болгарії](#) остаточно схвалив надання Україні військової допомоги.

[США](#) оголосили про розширення програми навчання українських збройних сил у Європі, із січня 2023 року в програмі щомісячно братимуть участь понад 500 військовослужбовців.

[США](#) мають намір запровадити систему контролю військової та фінансової допомоги Україні. А [Камбоджа](#) на початку 2023 року проведе навчання для українських саперів — унаслідок війни, яка тривала майже 30 років, ця країна стала однією з [найзамінованіших](#) у світі, її сапери мають величезний досвід.

СХВАЛЕНО 9 ПАКЕТ САНКЦІЙ ЄС

Рада [ЄС](#) 16 грудня остаточно схвалила дев'ятий пакет санкцій проти Росії. Зокрема, до нього включили нові обмеження на експорт товарів та технологій, які Росія може використовувати для війни, санкції проти 168 суб'єктів, пов'язаних із військово-промисловим комплексом країни, розширення заборони на експорт товарів та технологій, пов'язаних з авіацією та космічною галуззю, заморожування активів ще двох російських банків, а також відкликання ліцензій на мовлення низки пропагандистських телеканалів. Крім того, розширено і список [персональних](#) санкцій — туди [увійшли](#) військовослужбовці збройних сил Росії, члени Державної Думи, Ради Федерації та держслужбовці. Також країни Євросоюзу домовилися про встановлення граничної ціни на газ, [повідомило](#) видання Bloomberg.

[Швейцарія](#) приєдналася до санкцій ЄС, зокрема обмеживши ціну на російську нафту. Перелік санкцій проти російських установ та посадових осіб розширили [США](#). Так, до підсанкційного списку потрапив один із найбагатших бізнесменів Росії — Володимир [Потанін](#).

[Канада](#) відновила санкції проти газопроводу «Північний потік», а Сейм [Польщі](#) ухвалив [резолюцію](#) про визнання Росії спонсором тероризму.

65 ЛЮДЕЙ ПОВЕРНУЛИСЯ В УКРАЇНУ ПІД ЧАС ОБМІНУ

14 грудня відбувся черговий [обмін](#) полоненими, у рамках якого Україна повернула додому 64 військовослужбовця, а також громадянина [США](#), якого окупанти захопили в Херсоні на початку літа 2022 року.

СПРОСТУВАННЯ ФЕЙКІВ

ООН НЕ ПОРУШУВАЛА «ПРАВИЛ ПЕРЕТИНУ КОРДОНІВ РОСІЇ»

Заступник генсека ООН із гуманітарних питань Мартін Гріффітс відвідав з офіційним візитом Херсон. [Російські ЗМІ заявили](#), що цим він нібито порушив правила перетину кордонів Росії та проігнорував базові засади міжнародного права, а сам візит є [провокацією](#). Ці твердження — фейки.

У повідомленнях російські пропагандистські ЗМІ посилаються на [телеграм-канал](#) колаборанта Володимира Сальдо, який був призначений під час російської окупації «тимчасово виконуючим обов'язки губернатора Херсонської області» — це фіктивна посада, яка не має нічого спільного з владою України. Отже, його заяви не є достовірним джерелом інформації. Також ЗМІ цитують представницю МЗС Росії Марії Захарової, яка [заявила](#), що метою ООН у цьому випадку є політизація гуманітарної діяльності та спекуляція на стражданнях мирних мешканців.

Представник ООН відвідав Херсон [офіційно](#), на запрошення української влади.

Херсон — місто в Україні, а проведені там Росією псевдореферендуми світова [спільнота не визнає](#). Отже, заяви Росії про «порушення кордону» є фейком.

За підсумками візиту в Україну Мартін Гріффітс [азначив](#), що ООН окреслила три головні напрями гуманітарної допомоги, якої потребує Україна через російську агресію, це відновлення електропостачання, розмінування території та перезапуск місцевої економіки в регіонах. Україна та ООН планують розширити співпрацю за програмами гуманітарної допомоги, станом на 15 грудня Україна отримала від ООН [допомогу](#) в розмірі 4,5 мільярдів доларів із початку 2022 року. Отже, ООН та інші міжнародні організації є найважливішим джерелом допомоги для України та, зокрема, для її мирних мешканців.

Так само фейками є заяви кремлівських ЗМІ про «ігнорування світовою спільнотою права нації на самовизначення», оскільки [статут](#) ООН не можна застосовувати для виправдання «референдумів», які Росія примусово провела на тимчасово окупованих територіях. У Статті 2 Статуту ООН йдеться, що члени ООН не можуть зазіхати на територіальну недоторканність чи політичну незалежність будь-якої держави. А в [«Декларації](#) про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН» йдеться, що жодна з держав не має права робити будь-які дії, спрямовані на часткове чи повне порушення

національної єдності та територіальної цілісності іншої держави. Ці норми й надалі порушує Росія, яка веде в Україні війну.